

Studentský ombudsman

Fakulta sociálních věd

Univerzita Karlova

Preambule

Studentský ombudsman je ochráncem práv vysokoškolských studentů Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy (dále jen „FSV UK“ nebo „fakulta“). Funkce si klade za cíl zajistit efektivnější a rychlejší řešení široce definovaných problémů na straně studentů a studentek, podílí se na vytváření kolegiálního prostředí (well-being) na fakultě. Studentský ombudsman se zabývá i případy neetického či neprofesionálního jednání zaměstnanců FSV UK vůči studentům a studentkám fakulty, diskriminace, šikany či jiných forem nevhodného chování. Na dovolání se svých práv v rámci studia a působení v rámci akademické obce má každý student i zaměstnanec fakulty právo. Studentský ombudsman není z povahy své funkce v řešení sporů a problému odborníkem, avšak stává se instancí, která se ve spolupráci s dalšími orgány fakulty zasazuje o to, aby byly široce definované problémy skutečně řešeny. Jedná se o funkci mediační, zprostředkující, poradní a iniciační. Institut studentského ombudsmana představuje další podpůrný orgán, který doplňuje již existující strukturu na FSV UK.

Oporu nacházejí studentští ombudsmani rovněž v rámci Akademického senátu FSV UK (dále jen „AS FSV UK“) a v případě potřeby v rámci orgánů fakulty.

Článek 1

Základní ustanovení, pravomoci, postavení a působnost studentských ombudsmanů FSV UK

1. Funkce Studentského ombudsmana vzniká v rámci každého z pěti institutů FSV UK, jakožto fakultně zřízený orgán v rámci jejich struktur. V rámci jednotlivých institutů mají studentští ombudsmani stejnou agendu i pravomoci.
2. Studentský ombudsman se podílí na řešení problémů studentů na všech stupních studia (je tedy k dispozici studentům bakalářského, magisterského i doktorského studia).
3. Ombudsmana volí studenti FSV UK, jejichž studium existuje (trvá) k prvnímu dni voleb (dále jen „volič“).
4. Funkční období ombudsmana je roční, přičemž začíná dnem následujícím po skončení funkčního období ombudsmana předcházejícího.
5. Ombudsmani všech institutů FSV UK jsou odpovědní Sociální komisi AS FSV UK (pokud tato komise není AS FSV UK zřízena, pak její veškeré kompetence dané tímto dokumentem přebírá Studijní komise AS FSV UK).
6. Studentský ombudsman je funkce zprostředkující, poradní a iniciativní.
7. Poradním orgánem ombudsmana jsou senátoři AS FSV UK a členové jednotlivých komisí zřízených AS FSV UK.
8. Povinností ombudsmana je zejména:
  - a) zabývat se stížnostmi studentů, kteří jsou přesvědčeni, že jejich práva byla krácena nekorektním jednáním akademických pracovníků či jiných zaměstnanců FSV UK,
  - b) vystupovat jako mediátor konfliktních situací, které nebylo možné urovnat standardními cestami, a to mezi studenty, akademickými pracovníky a dalšími zaměstnanci FSV UK a mezi studenty navzájem, ombudsman má přitom za povinnost obě předmětné strany o průběhu mediace informovat,
  - c) v případě zjištění situace, kdy existuje podezření o porušení Etického kodexu UK, se souhlasem poškozené strany předat v souladu s Etickým kodexem UK záležitost s veškerými podklady k projednání Etické komisi UK,

- d) poskytovat potřebnou součinnost příslušným orgánům fakulty či orgánům UK při prošetřování výše uvedených situací.

1

9. Ombudsman nemá rozhodovací pravomoc, ale přispívá k rychlému řešení konfliktních situací.
10. Ombudsman může z vlastní iniciativy upozorňovat na nesprávné jednání, porušování norem či na protiprávnosti na FSV UK.
11. Ombudsman je v jednotlivých případech stěžovatelů o konkrétních citlivých skutečnostech, které při své činnosti dozví, vázán mlčenlivostí. V obecné rovině je však o své činnosti a poznatcích povinen soustavně informovat Sociální komisi AS FSV UK, přičemž tak činí bez uvedení údajů, které by mohly přímo či nepřímo vést ke ztotožnění jednotlivců, kteří v jednotlivých kauzách figurují.
12. Ombudsman se jako stálý host účastní pravidelných zasedání Sociální komise AS FSV UK (případně Studijní komise AS FSV UK), na kterých o své činnosti a agendě informuje.
13. Ombudsman je povinen ke konci svého ročního mandátu předat Akademickému senátu FSV UK (k rukám předsedy či předsedkyně AS FSV UK) souhrnnou zprávu o své činnosti. Činí tak vždy před prvním zasedáním AS FSV UK po letní prázdninové pauze. Výroční zpráva by měla obsahovat souhrn agendy a vlastních aktivit, které s výkonem mandátu souvisely, přičemž ve zprávě ombudsman zachovává vůči zúčastněným aktérům případů veškerou diskrétnost a nebude v ní uvádět takové údaje, které by mohly přímo či nepřímo vést k jejich ztotožnění.

Článek 2

Vyhlášení a příprava voleb

1. Hlasování v řádných volbách začíná nejpozději 7 dní před koncem funkčního období ombudsmanů na všech institutech.
2. Hlasování v předčasných volbách se koná nejpozději do 30 dní od zániku mandátu daného ombudsmana.
3. Volby vyhláší Sociální komise AS FSV UK usnesením nejpozději dva měsíce před prvním dnem hlasování v řádných volbách. V případě předčasných voleb termín voleb vyhlásí Sociální komise AS FSV UK usnesením na svém nejbližším zasedání. Obsahem usnesení je termín pro podání návrhů, složení volební komise, volební místnost nebo možnost hlasování on-line, termíny zahájení a ukončení jednotlivých fází voleb.
4. Volební komise zajišťují oficiální studentské spolky na jednotlivých institutech FSV UK (konkrétně E-klub, Miroslava, SIMS, Politologický klub FSV UK a Studenti IKSŽ). Volební komise má lichý počet členů (minimálně tři), je volena vždy daným studentským spolkem a od svého zvolení zabezpečuje organizaci a průběh voleb. Kandidát na ombudsmana nesmí být členem volební komise nebo osoba, která ve spolkové hierarchii zastává významnou funkci (např. předseda, místopředseda, prezident apod.). Sociální komise AS FSV UK zajistí jednoho nezávislého pozorovatele (zástupce z AS FSV UK) do jednotlivých volebních komisí studentských spolků.
5. Kandidáta na ombudsmana (dále jen „kandidát“) může navrhnout student nebo studentka bakalářského, magisterského a doktorského studijního programu FSV UK, a to tak, že doručí ve lhůtě stanovené Sociální komisí AS FSV UK návrh předsedovi volební komise na daném institutu (přes podatelnu FSV UK nebo e-mailem naskenovaný dokument předsedovi volební komise daného institutu), přičemž návrh musí obsahovat:
  - a) jednoznačnou identifikaci předkladatele (jméno, příjmení, osobní číslo

2

- studenta, studijní obor, ročník),
- b) vlastnoruční podpis předkladatele,
  - c) jednoznačnou identifikaci kandidáta (jméno, příjmení, osobní číslo studenta, studijní obor, ročník),
  - d) souhlas kandidáta a jeho vlastnoruční podpis,
  - e) v případě, že je kandidatura podávána e-mailem, je nezbytné, aby obsahovala souhlas kandidáta vyjádřený elektronickým podpisem nebo aby podepsané prohlášení souhlasu bylo naskenované.
6. Studenti mohou na pozici navrhnout rovněž sami sebe.
  7. Kandidátem může být student nebo studentka FSV UK bakalářského, magisterského a doktorského studijního programu v prezenční nebo distanční formě studia.
  8. Pokud se nerozhodne kandidovat nikdo ze studentů daného institutu, automaticky se kandidátem stává zvolený senátor studentské komory AS FSV UK (dále jen „studentská komora“) za daný institut. V případě, že má institut ve studentské komoře více zástupců, probíhá volba ombudsmana mezi nimi.
  9. Kandidát na pozici studentského ombudsmana se může vzdát své kandidatury. Může tak učinit nejpozději 48 hodin před začátkem volby a to tak, že prostřednictvím e-mailu nebo podatelny FSV UK o této skutečnosti informuje předsedu volební komise daného institutu. Volební komise následně tuto skutečnost bez odkladu zveřejní (kontaktuje s touto informací předsedu/předsedkyni Sociální komise AS FSV UK) a zajistí úpravu volebních lístků. Prohlášení kandidáta o vzdání se kandidatury nelze vzít zpět. V případě, že vzdáním se kandidatury nezbyde již žádný další kandidát z daného institutu, postupuje se při samotné volbě dle čl. 2 odst. 8.
  10. Předsedové volebních komisí shromáždí návrhy, ověří, že kandidáti splňují výše stanovené předpoklady pro kandidaturu a sestaví volební lístek. Pořadí kandidátů na volebním lístku určí volební komise losem.
  11. Předsedové volebních komisí zajistí zveřejnění kandidátní listiny na webových stránkách FSV UK nejméně 7 dní před prvním dnem hlasování. Následně volební komise na jednotlivých institutech zajistí tvorbu hlasovacího lístku prostřednictvím volební aplikace UK v elektronické podobě.
  12. Studentské spolky zajišťují i průběh kampaní jednotlivých kandidátů. Poskytují jim prostor např. na kanálech svých sociálních sítí nebo zajišťují zveřejnění materiálů pro kampaně na webových stránkách fakulty, daného institutu či jinde. Konkrétní pravidla pro průběh kampaní kandidátů vymezují spolky. Dbát by měly na to, aby kampaně probíhaly v souladu se zásadami akademické obce UK a aby kandidáti dodržovali základní etické a morální principy, jako je např. čestné vedení kampaně, pravdivost atd.
  13. Podrobnější informace k průběhu kampaní vymezuje dokument *“Manuál voleb studentských ombudsmanů pro studentské spolky”*. V případě, že dojde k podezření, že některá z kampaní kandidáta neprobíhá dle vymezených zásad, volební komise kandidáta na tuto skutečnost upozorní. Případ předá i Sociální komisi AS FSV UK, se kterou po společné dohodě vyvodí ze situace důsledky. Pokud dojde k porušení zásad zvláště závažným způsobem, může volební komise se souhlasem Sociální komise AS FSV UK na základě svého usnesení danému kandidátovi kandidaturu zrušit.

Článek 3 Průběh hlasování

1. Hlasování probíhá ve dnech stanovených Sociální komisí AS FSV UK. Hlasování trvá v průběhu dvou po sobě následujících pracovních dnů. V první volební den začíná v 8:00 a druhý volební den končí ve 20:00. Během této doby se hlasování nepozastavuje. Hlasování probíhá elektronickou formou.

2. Volbu kandidáta provede volič v systému označením jednoho kandidáta. Systém neumožní udělení hlasu více kandidátům.
3. V případě, že volič studuje na více institutech, může hlasovat na každém z nich.

Článek 4 **Zpracování výsledků a jejich vyhlášení**

1. Výsledky voleb budou neprodleně po skončení hlasování předány předsedovi volební komise. Volební komise následně sestaví pořadí kandidátů dle počtu platných hlasů na jednotlivých institutech. V případě rovnosti hlasů rozhoduje o pořadí kandidátů los, který provede volební komise.
2. Ombudsmanem pro daný institut je zvolen kandidát, který získal v rámci daného institutu nejvyšší počet hlasů. Ostatní kandidáti se v pořadí dle počtu hlasů stávají náhradníky na pozici ombudsmana pro daný institut.
3. Volební komise vyhotoví záznam o průběhu a výsledku voleb.
4. Záznam průběhu a výsledku voleb musí obsahovat:
  - a) počet voličů daného institutu celkem,
  - b) počet voličů, kteří hlasovali,
  - c) počet platných hlasů pro jednotlivé kandidáty,
  - d) pořadí kandidátů podle počtu získaných hlasů,
  - e) v případě rovnosti hlasů, záznam o provedeném losování,
  - f) další skutečnosti o průběhu voleb, uzná-li volební komise za vhodné.
5. Zápis předá předseda volební komise nejpozději do 48 hodin po ukončení hlasování Sociální komisi AS FSV UK. Sociální komise AS FSV UK neprodleně po převzetí zápisu od všech volebních komisí ze všech institutů zajistí vyhlášení výsledků voleb na webových stránkách FSV UK.

Článek 5 **Zánik mandátu ombudsmana a náhradní ombudsman**

1. Mandát ombudsmana zaniká okamžikem:
  - a) doručení písemného projevu vůle o vzdání se mandátu předsedovi Sociální komise AS FSV UK,
  - b) uplynutím funkčního období,
  - c) ukončením studia na FSV UK.
2. Ombudsman může být odvolán z funkce z důvodů nečinnosti či nekompetentního výkonu funkce. O odvolání rozhoduje Sociální komise AS FSV UK, a to na základě závažných důvodů, jakými může být zejména opakovaná neomluvená absence na zasedání Sociální komise AS FSV UK či ombudsmanova dlouhodobá nečinnost (dlouhodobá neúčast na zasedání komise, nekomunikování s komisí, nereagování na podněty studentů atd.). Sociální komise AS FSV UK může při nečinnosti ombudsmana upozornit výzvou, pokud nebude nečinnost odstraněna, komise může na svém následujícím zasedání rozhodnout o ombudsmanově odvolání. Na zasedání komise, na němž se má hlasovat o zbavení mandátu, musí být ombudsman, který má být mandátu zbaven, řádně pozván. Může zde podat vysvětlení k důvodům neúčasti na předchozích zasedáních, a to i písemně. K přijetí rozhodnutí o odvolání studentského ombudsmana je třeba souhlasu dvou třetin všech členů Sociální komise AS FSV UK.
3. V případě zániku mandátu ombudsmana před koncem funkčního období se náhradním ombudsmanem na zbytek funkčního období stává nejvýše postavený náhradník dle výsledku voleb.

4. V případě, že již není další náhradník, konají se předčasné volby pro zbytek funkčního období na daném institutu. Kandidátem na ombudsmana se stává zvolený senátor studentské komory AS FSV UK (dále jen „studentská komora“) za daný institut. V případě, že má institut ve studentské komoře více zástupců, probíhá volba ombudsmana mezi nimi.
5. V případě předčasných voleb bude v období, které bude trvat do vyhlášení nové volby studentského ombudsmana, jeho funkci zastávat jeden ze studentských senátorů z daného institutu.

Schváleno AS FSV UK: V Praze, 17. 5. 2022

Přechodná ustanovení

1. Akademický senát FSV UK prodlužuje funkční období studentských ombudsosob, které započalo dnem 5. října 2022. Mandátu studentské ombudsosoby pozbydou vyhlášením výsledků voleb na následující funkční období. Volby na pozici studentských ombudsosob na následující funkční období musí proběhnout nejpozději do 8. března 2024.

Schváleno AS FSV UK: V Praze, 13. 6. 2023